

Пролетарі всіх країн, єдняйтеся!

наукова бібліотека
Одеського університету
ім. І. І. Мечникова

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО
ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р.

№ 25 (1598).

28 ЧЕРВНЯ 1985 РОКУ.

Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

XXVII з'їзду КПРС — гідну зустріч!

МАЙБУТНЄ ВИРІШУЄТЬСЯ СЬОГОДНІ

На квітневому (1985 р.) Пленумі ЦК КПРС Генеральний секретар ЦК КПРС М. С. Горбачов, зокрема, говорив: «Ми почали шкільну реформу, значення якої для майбутнього країни важко переоцінити. І тепер треба не формально, а змістовно підійти до поставлених завдань і кардинально поліпшити якість навчання та виховання підростаючих поколінь, їх підготовку до суспільно корисної праці».

Сьогодні, коли університет випускає новий загін молодих спеціалістів, ці слова сприймаються особливо гостро, бо вони безпосередньо стосуються будь-якого вищого навчального закладу з педагогічним ухилом. То ж недарма професорсько-викладацький колектив Одеського держуніверситету ім. І. І. Мечникова, напучуючи у велике життя молодих фахівців, вже веде конкретні пошуки і докладає практичних зусиль до якнайкращого виконання наказу партії: дати країні сучасних спеціалістів високої кваліфікації.

У зв'язку з щорічним випуском молодих спеціалістів наш кореспондент взяв інтерв'ю у проректора з учбово-організаційних питань, нині тимчасово виконуючого обов'язки ректора ПРОФЕСОРА ВЛАДЛЕНА МИКОЛАЙОВИЧА ТОЦЬКОГО. Ось що він відповів на поставлені питання:

— Владлен Миколайович, чим відрізняється випуск нинішнього року від попередніх років?

— Якщо говорити про педагогічні спеціальності, то, без сумніву, щорічні випускники більш якісно підготовлені до практичної роботи у школі. Це пояснюється, перш за все, тим, що в учбовому процесі було розширено обсяг психолого-педагогічного циклу, завдяки чому випускники мають більш надійні, якщо можна так сказати, педагогічні навички.

Нові зрушення, викликані реформою середньої школи, здається мені, особливо торкнулися випускників механіко-математичного та фізичного факультетів. Саме їм довелося в терміновому порядку опанувати другою спеціальністю, так необхідною зараз у школі, виходячи з вимог реформи. Я маю на увазі «Інформатику і обчислювальну техніку». Було не лише прочитано спеціальний курс, але й прийняті відповідні екзамени. І мушу визнати, що студенти і деканати факультетів успішно подолали труднощі, без яких не обходиться жодна нова — і будемо відверті — складна справа. Отже, випускники-математики і фізики цього року стануть, власне кажучи, піонерами викладання у школі, починаючи з 1985/86 навчального року нового курсу «Основні інформатики і електронно-обчислювальної техніки».

Юристи і астрономи, спеціальності, які не зв'язані безпосередньо зі школою, теж навчалися дещо по удосконаленій програмі. Це пояснюється, зокрема, тим, що юристам, наприклад, довелося

дати підготовку цільового призначення.

Відрядним фактом слід вважати те, що, як свідчать захисти дипломних робіт на природничих факультетах, їх теми у цьому році мали тісний зв'язок з провідними науковими темами кафедр. Іншими словами, випускники розробляли проблеми, теоретичне обґрунтування яких може знайти застосування у практиці виробництва. А це і є конкретна відповідь вищої школи на ті вимоги, які були пред'явлені до неї на недавній нараді в ЦК КПРС з питань прискорення науково-технічного прогресу.

Результати участі наших студентів у Республіканській та Всесоюзній олімпіадах «Студент і НТП» теж являються переконливим свідченням того, що в цілому університет взяв вірний напрямок у справі підготовки сучасних висококваліфікованих спеціалістів для народного господарства країни.

— Що кардинального намічається у справі підготовки університетом спеціалістів на роки наступної XII п'ятиріччя?

— Безперечно, що головна увага на всіх ділянках нашого учбово-виховного процесу буде приділена різкому підвищенню якості підготовки спеціалістів. У зв'язку з цим в першу чергу мають бути реалізовані заходи, які можна було б згрупувати таким чином:

— подальше розширення застосування методів інтенсифікації учбового процесу, використання електронних машин-екзаменаторів, навчальних телекомплексів тощо.

Тобто, широкого і дійсно реального вжитку повинні набути ТЗН;

— більш широке застосування в учбовому процесі обчислювальної техніки. Хоча університет вже почав цю роботу, але мова йде про інші масштаби і принципово нову основу цієї роботи. Бо необхідно привичаїти до користування обчислювальною технікою не лише математиків, фізиків та хіміків, але й студентів інших природничих факультетів. А якщо мати на увазі далеку перспективу, то, мабуть, і гуманітаріям не завадить уміти користуватися мікропроцесорною технікою. Від цього нам нікуди не дітися. Це — веління часу;

— і, нарешті, нас усіх повинна непокоїти необхідність посилити зв'язок учбового процесу з профілем майбутньої діяльності випускників з педагогічним ухилом.

Ось чому, вже починаючи з наступного учбового року, педагогічна практика для студентів педагогічної спеціальності вводиться з 1-го курсу. А для деяких спеціальностей посилення психолого-педагогічної підготовки буде новиною.

І, звичайно, як завжди, у центрі уваги будуть питання удосконалення виховної роботи, зокрема, посилення громадської активності студентів.

— Владлен Миколайович, і останнє питання: що б Ви хотіли побажати випускникам університету 1985 року?

— Перш за все успішного старту і особистого щастя. Нам, викладачам університету, звичайно, хочеться, щоб випускники виправдали наше довіря і там, де їм доведеться працювати, високо несли звання вихованця Одеського університету. Головне, щоб випускники не поривали зв'язку з університетом у майбутньому. Адже для того, щоб остаточно збутися відриву учбового процесу від практики життя, вкрай необхідний зворотний зв'язок — поради наших випускників, у якому саме напрямку слід проводити удосконалення учбового процесу.

Так що ми заздальгідь дячні нашим вихованцям за їх майбутній внесок у справу підвищення якості підготовки спеціалістів.

— Дякуємо за бесіду.

— Будь ласка.

«Генеральна репетиція» Великого Жовтня

НАУКОВО - ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ, ПРИСВЯЧЕНА 80-РІЧЧЮ ПЕРШОЇ РОСІЙСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1905—1907 РОКІВ.

В залі історичного факультету Одеського держуніверситету зібралися викладачі факультету, наставники академгруп, студенти старших курсів — майбутні історики. Перед присутніми з основною доповіддю «Ленінська концепція і актуальні проблеми вивчення історії першої російської революції» виступив зав. відділом Інституту історії АН УРСР доктор історичних наук, професор В. Г. Сарбей.

На конференції виступили також: зав. кафедрою історії УРСР, історіографії, джерелознавства ОДУ доктор історичних наук професор З. В. Першина; доцент ОДУ, кандидат історичних наук Ф. О. Самойлов; доцент інституту підвищення кваліфікації керівних кадрів і спеціалістів ММФ СРСР, кандидат історичних наук С. Л. Петлицін.

Промовці всебічно висвітлили події, що відбувалися на півдні Росії і, зокрема, в Одесі, на початку революції, глибоко розкрили причини перерос-

тання поодиноких політичних виступів у збройне грудневе повстання, що характеризували значення повстання матросів на панцернику «Потьомкін». Особлива увага була приділена у доповідях ролі партії більшовиків на чолі з В. І. Леніном як партії нового типу, яка на ділі з'єднала революційну теорію з робітничим рухом.

Конференція дала присутнім на ній наставникам і студентам — історикам багатий матеріал для ідейно-виховної і практичної роботи, зокрема, дальшого розвитку студентської наукової творчості та агітаційно-пропагандистської діяльності серед населення міста і області за участю лекторів — студентів.

Конференція, що викликала інтерес її учасників, була організована кафедрою історії СРСР та Одеською обласною організацією товариства «Знання».

НАШ ВЛАСКОР.

На знімку В. Шишина пам'ятник потьомкінцям в м. Одесі.

ТОВАРИШІ ВИПУСКНИКИ!

Роки навчання в університеті були сповнені для вас цікавими і корисними справами. Ви оволоділи знаннями за обраним на все життя фахом, навичками громадсько-політичної роботи, допомагали Батьківщині у вихованні молоді, будівництві об'єктів народного господарства, вирішенні Продовольчої програми.

Країні потрібні кваліфіковані спеціалісти, здатні успішно розв'язувати поставлені завдання.

Хай знання та навички громадської роботи, отримані в університеті, послужать справі Комуністичної партії Радянського Союзу, а ваші справи стануть надійним фундаментом комуністичного будівництва. Пронесіть кризь усе життя жар молодих сердець, почуття нетерпіння до всього, що не відповідає принципам комуністичної моралі, комсомольське завзяття, інтернаціональну єдність, готовність в будь-яку хвилину на заклик Комуністичної партії стати на захист завоювань соціалізму.

Ж. Зінов'єва,
мехмат

І. Шпиклірний,
геолого-географ. ф-т

В. Бабакіна,
хімічний ф-т

В. Кудашов,
фізичний ф-т

Учора був травень. Медяні пахощі яблуневого цвіту паморочили голову, бентежили дівочі мрії. Щастя — яке воно? Відкривши книжку, думали про щось таємниче, таке близьке і таке далеке. А потім, похопившись, совістилися одна одну: адже незабаром державні екзамени, що ми собі думаємо?

Осіння, безтурботна юність. Коли ж ти кінчаєшся і коли настає у житті твоєму та пора, яка, немов межа, проходить через твоє серце і назавжди залишає у ньому невимовний смуток?

І настав дзвінкий, до нестями хвилюючий червень. Ось воно, чи не перше твоє випробування на душевну і громадську зрілість. Хто ти є, ним вступаєш у велике, таке невідоме життя?

Більше тисячі юнаків і дівчат лише денного навчання випускає сьогодні у світ як молодих спеціалістів наш Одеський університет.

Фахівців 16 спеціальностей отримує країна. Ще кілька днів — і роз'їдуться вони по Україні, Російській республіці, Молдавії. 78 міністерств чекають на наших випускників.

486 молодих учителів готуються сьогодні поїхати за призначенням у міста та села України. У розпалі їх перше самостійне літо. Воно дзвенить сріблясто і урочисто. І кришталево чисті мелодії западають у серце пам'яттю про весну, яка ніколи ніким не забувається; весну життя людського.

Слава тобі, весно невмируща, слава!

Живіть чесно, з натхненням

Три роки тому я прийшла наставником в 32 англійську групу. 12 моїх студентів запитливо чекали, які зміни відбудуться в їх житті. Не секрет, що хлопців на РГФ мало. У нас їх було лише два: організований, талановитий та вимогливий до себе Володя Басіс і жартівник Вадик Базилевич, який завжди запізнювався. Дівчата — народ більш ретельний, старанний. Ось Таня Дмуховська — беззмінний політінформатор групи, Марина Дуденкова — гостра на слово, але самокритична; спокійна і стримана Іра Золотоверха, начитана Інна Коваленко, дуже справні Віка Таранець та Інна Куянцева, працюють тихі дівчата Олена Пляцик та Інна Яремчук, наш постійний організатор вечорів і дискотеки Марина Царева та Альгірма Надмід, яка стала своєю в групі.

Всі ці роки група залишалась міцним колективом. Вони завжди щиро ставилися один до одного, до наставника, навчилися розуміти слово «треба», зуміли взяти на себе обов'язки студента, громадянина.

Особливо допомагає наставнику в його роботі почуття того, що всі студенти твоєї групи — твої діти, але діти дорослі, погляди яких треба поважати і переконувати їх не наказами, а доказами. А втім, пройде небагато часу, і мої студенти самі зрозуміють, чи легко бути вихователем взагалі добрих, але так не схожих один на одного людей.

Не віряться, що настав час розлучатися. Багато що було сказано раніше. А зараз хочу побажати: щастя вам, моя любима, працююча група. Живіть чесно і захоплено, пам'ятайте, що ваш обов'язок ніхто, крім вас, не виконає. І так на все життя.

К. ЗАЙЦЕВА,
наставник,
доцент ф-ту РГФ.

ЩАСТИ ВАМ,

ЗВЕРНЕННЯ

КОМАНДИРІВ І КОМІСАРІВ ДО БІЙЦІВ СТУДЕНТСЬКИХ ЗАГОНІВ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЦЕНТРАЛЬНОГО РАЙОНУ м. ОДЕСИ.

Ми, командири і комісари студентських загонів навчальних закладів Центрального району, напередодні III трудового семестру зібралися на зустріч з членами бюро райкому Компартії України.

Поточний рік — це рік 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні, підготовки до XXVII з'їзду КПРС, проведення XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів у Москві. Цього року відзначається 50-річчя стахановського руху.

Ми звертаємось до всіх бійців студентських будівельних загонів із закликом ознаменувати ударною працею III трудовий семестр цього року, організувати в студентських загонах соціалістичне змагання на честь XXVII з'їзду КПРС, мобілізувати студентів на конкретну участь у здійсненні народногосподарських планів завершального року XI п'ятирічки, на реалізацію завдань, визначених Постановою ЦК КПРС «Про подальше поліпшення партійного керівництва комсомолом і підвищення його ролі в комуністичному вихованні молоді».

Ми закликаємо бійців загонів провести три дні ударної праці на високому рівні, організу-

вати шефство над ветеранами Великої Вітчизняної війни і праці, воїнами — інтернаціоналістами, організувати ремонт та спорудження пам'ятників і обелісків, упорядкування меморіальних зон в селах і містах; під час XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів провести тиждень солідарності молоді, конкурси політичної і самодіяльної пісні.

Ми вважаємо, що обов'язок кожного бійця загону — взяти активну участь в проведенні операції «Студентський загін — дітям», в шефстві над школами і підтримати ініціативу бійців студентських загонів Одеського держуніверситету про перерахування 10 процентів заробітку дошкільним закладам.

Ми запевняємо районний комітет Компартії України, райком комсомолу, що учасники III трудового семестру ударною працею, творчою ініціативою зроблять гідний внесок у виконання планів вирішального року п'ятирічки.

ХАЙ ЖИВЕ ЛЕНІНСЬКИЙ КОМСОМОЛ —
НАДІЙНИЙ ПОМІЧНИК КОМУНІСТИЧНОЇ
ПАРТІЇ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ!

ХАЙ ЖИВЕ КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ
РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ!

ШКОДА РОЗЛУЧАТИСЯ...

про одну людину, яка заслуговує особливих слів подяки. Це — Таня Дмуховська. На протязі всіх п'яти років навчання вона успішно поєднувала громадську роботу з навчанням. При цьому не дозволяла собі працювати абияк, не скаржилася на нестачу часу.

Більше б таких людей на факультеті! Чому я особливо наголошую на громадській активності названих товаришів? Мабуть тому, що, на жаль, комсомольці сьогодніш-

ніх третій і четвертих курсів викликають подив своєю пасивністю. Гадаю, що нинішній, випускний п'ятий курс, який мав своє громадське обличчя, повинен стати для них прикладом в студентському житті в університеті.

Шкода розлучатися з вами, хлопці і дівчата!

С. ПОЛЩУК,
секретар
комсомольського
бюро ф-ту РГФ.

ПОРІДНИЛИСЯ НАЗАВЖДИ

Дорогі випускники - філологи! Протягом кількох років ви були великою дружною родиною — академічною групою, курсом, факультетом. Ви працювали під керівництвом чудового колективу учених філологічного факультету. Про педагогічну і наукову роботу викладачів філфаку свідчать такі факти: за останні 4 роки видано 17 монографій і 7 учбових посібників. Відмінно зарекомендували себе і будуть перевидані в майбутній п'ятирічці підручники «Українська радянська література» й «Теорія літератури», співредакторами яких є лауреат Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка професор В. В. Фашенко та професор Г. А. Вязовський. Багато серед наших викладачів і висококваліфікованих лекторів.

Поки ви навчалися на факультеті, наші викладачі захистили понад 30 кандидатських дисертацій. Половина з них захищена людьми молодого покоління.

Приємно і радісно бачити в вас наших нових товаришів по роботі. Хочу назвати, перш за все тих, хто був серед кращих протягом всіх років навчання. Це Г. Навізовська, В. Вусатий, Н. Малютіна, Н. Ленська, Т. Черкавська, С. Мар'яновська - Чорна, Л. Ковальчук, Е. Орлова.

Ми впевнені, що випускники нашого факультету виявлятимуть себе як відмінні фахівці, закохани в свою справу, і як справжні патріоти нашої радянської Батьківщини.

А. СЛЮСАР,
доцент,
декан факультету.

ШЛЯХ ДО УСПІХУ

З вдячністю і теплою прощасмося зі своєю альма-матер. Перед нами велика дорога самостійного життя. Юристи — бійці ідеологічного фронту. Отримавши в університеті добре ідейне загартування, ми спроможні виконувати будь-які завдання партії й уряду. Я сміливо можу сказати, що кожен з нас буде гідно нести честь рідного університету, пам'ятати все краще, що дали нам наші учні.

Хочеться побажати усім викладачам давати майбутнім студентам стільки знань (і більше!), скільки вони давали нам. Бути такими ж вимогливими. А тим, хто приймає естафету, можу порадити — вчіться систематично, послідовно, наполегливо. Починайте з першої лекції, першого семінару, першого колоквіуму. Іншого шляху до успіху ніхто з нас не знає.

П. БОГУЦЬКИЙ.

ДОРОГІ ДРУЗІ!

НАША ГОРДІСТЬ

Юридичний факультет — один з найстаріших в університеті. Він був створений одночасно з відкриттям університету у 1865 році.

Факультет має славні революційні традиції. Студенти-юристи брали активну участь в організованих протестах проти реакційних університетських статутів, проти звільнення прогресивних професорів. На початку 70-х років минулого століття на юридичному факультеті навчався видатний революціонер, один з організаторів і керівників «Народної волі» А. І. Желябов. Під його керівництвом у 1871 році було створено студентський гурток, який не лише пропагував революційні ідеї, але й організовував студентські виступи.

За роки Радянської влади юридичний факультет закінчили видатні учені-юристи: доктори юридичних наук, професори А. А. Рускол, М. Д. Шаргородський, Р. О. Халфіна, Е. В. Додін та інші.

Зараз юрфак ОДУ посідає одне з провідних місць серед 42 юридичних факультетів університетів країни. (В СРСР підготовку юристів забезпечують також 3 юридичних інститути, 15 вищих шкіл МВС).

Професійний рівень професорсько-викладацького складу, матеріально-технічна і методична база навчання дозволяють нашому факультету успішно вирішувати завдання підготовки висококваліфікованих кадрів юристів. На п'яти кафедрах факультету зараз працюють 5 професорів, докторів юридичних наук (Л. В. Багрій-Шахматов, М. П. Орзіх, І. О. Середа, П. Р. Стависький, О. В. Сурілов) і 32 доценти, кандидати юридичних наук.

На кожній кафедрі діють студентські наукові гуртки і проблемні групи, клуби — «Слідству потрібні знавці», «Клуб цікавих зустрічей», «Юрист 80-х: яким йому бути», семінар культури тощо.

У ці дні нас охоплює подвійне почуття — радості й суму.

Юридичний факультет закінчує новий загін висококваліфікованих спеціалістів — юристів: 159 випускників денного, 275 — заочного і 19 — вечірнього відділень. Ми раді, що зуміли підготувати висококваліфікованих спеціалістів, і сумуємо, що настав час розлучитися з ними. Наші випускники — наша гордість. Ми добрим словом згадуємо сьогоднішніх випускників — відмінників навчання Богущького, Радянського, Кондоні, Журавля, Трухніна та інших.

Ми впевнені, що розлучаємось не назавжди, і наші випускники будуть підтримувати постійні зв'язки з факультетом.

Успішне вирішення соціально-економічних і науково-технічних завдань, накреслених квітневим (1985 р.) Пленумом ЦК КПРС, вимагає дальшого розширення правових засад в усіх сферах суспільних відносин, всебічного зміцнення державної і громадської дисципліни, соціалістичної законності і правопорядку, поліпшення діяльності всього державного апарату. Це висуває нові вимоги до підвищення рівня підготовки та ідейно-політичної загартованості юридичних кадрів.

Нещодавно проведена II науково-практична конференція випускників державно-правової спеціалізації, в якій взяли участь випускники різних років — нині працівники партійного й радянського апарату, господарських і правоохоронних органів Київської, Одеської, Херсонської, Кіровоградської, Дніпропетровської, Донецької та Житомирської областей, підказала нам нові напрямки в роботі над поліпшенням учбово-виховного процесу на факультеті. Тому, розлучаючись з випускниками, ми вже зараз думаємо, що треба зробити, щоб готувати спеціалістів ще краще.

Новий загін юристів виходить з університету. Побажаємо їм успіхів у праці!

Ю. ЧЕРВОНИЙ,
декан
юридичного ф-ту,
доцент.

НІКОЛИ НЕ ЗАБУДЕМО

У кожної людини є важливі рубежі в житті — це перший дзвінок у школі, вступ до університету. Зараз ми прощаємось з нашим студентським життям, добре розуміючи, що це був один з найбільш важливих і найцікавіших етапів. Він не дуже довгий — усього 5 років. Промайнули вони швидко, бо були наповнені працею і навчаннями, радіощами і відкриттями, інколи прикростями.

Мені здається, що тільки зараз починаєш розуміти і цінувати те, що пройшло з цими роками. Ми прощаємось з університетом, з улюбленими викладачами. Вдячні їм за душевне тепло, співчуття, зацікавленість в наших долях, а головне, за любов до мови, яку вони прищепили нам назавжди. Спасибі вам усім і низький уклін.

Т. ДМУХОВСЬКА,
випускниця РГФ.

У ПАМ'ЯТІ І В СЕРЦІ

Чудові спогади залишають про себе випускники — фізики цього року. З перших днів навчання в університеті їх курс відзначався згуртованістю, єдністю студентських інтересів та завдань. Колектив курсу формувалася навколо групи студентів, які прийшли до вузу з лав Радянської Армії, з виробництва. Більшість з цих студентів стали потім комсомольськими активістами. Так В. Лещук — секретарем комсомольської організації факультету, С. Грунь — головою студради, В. Каці — проформом курсу. Їх курс вважався «сильним». Добрими стабільними результатами в навчанні щороку радували нас студенти С. Негрескул, А. Мільман, С. Кириченко, Е. Дрейзін, О. Сторожук. Вже на перших курсах багато хто з студентів виявив інтерес до наукової діяльності. З кожним роком ріс їх творчий і науковий рівень. Вони стали ініціаторами першого в університеті студентського науково-дослідного загону, який було створено на базі СКБ «Теплофізики». Зараз ці випускники — сформовані молоді фахівці, здібні творчо використовувати свої знання, вміння в практичній, науковій діяльності. Кілька найбільш здібних та ініціативних випускників

рекомендовано до аспірантури — це В. Кудашов, М. Трунов, Т. Зеленина, І. Молодецька, С. Негрескул. Інші випускники будуть працювати в науково-дослідних інститутах, конструкторських бюро. І, звичайно, хочеться відзначити тих, хто своєю професією обрав педагогічну роботу. Більшість наших випускників працюватимуть учителями фізики. Вже зараз можна передбачити, що успішно будуть працювати в школі такі випускники, як О. Дудник, С. Гурновська, В. Терещенко, С. Науменко, В. Воробйова. Уроки фізики, які вони давали в період педагогічної практики в школі, відзначались професіоналізмом, проявом педагогічної схильності, науковим рівнем. Хороші майбутні вчителі фізики — це гарантоване майбутнє фізики як науки.

Немає сумнівів, що наші випускники з честю пронесуть крізь трудове життя високе звання радянського спеціаліста і не пошкодують сил для успішного розв'язання завдань, які поставили перед народом партія і уряд.

К. КОПІЖКА,
заступник
декана фізфаку,
доцент.

Г. Савіна,
філологічний ф-т

Л. Статі,
історич. ф-т

В. Журавель,
юридич. ф-т

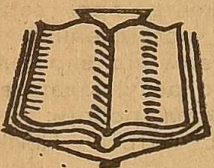

В. Фадіна,
біологіч. ф-т

Т. Волошина,
факульт. РГФ

АЛЬМА-МАТЕР: ЯКИХ ДІТЕЙ ВОНА ЛЮБИТЬ

Про що думають у ці дні випускники і їх наставники, викладачі університету, які проблеми постають перед ними у зв'язку із змінами, що відбуваються в середній школі і вже на черзі у вищій школі теж?

Саме з цього і почалась розмова з нашими гостями — заступником декана історичного факультету доцентом Федором Олександровичем Самойловичем та випускницею факультету цього року, яка отримала диплом з відзнакою, Людмилою Статі. До суспільного портрету дівчини додамо, що на протязі навчання в університеті у неї виявився хист до науки. Завдяки активній участі в студентській науковій роботі вона спромоглася написати диплом, який отримав схвальну оцінку Державної екзаменаційної комісії. Людмилу рекомендовано до аспірантури.

М. У. Федоре Олександровичу, Вам запитання: «З якими наслідками у цілому підійшов сьогодні факультет до випуску спеціалістів 1985 року?»

Ф. С. На жаль, мушу зазначити, що амплітуда сьогорічних результатів надто нерівнозначна. Картина досить-таки строката. Якщо в попередні роки більшість студентів приходили до фінішу майже з однаковими показниками, загалом добрими, то сьогодні різка поляризація очевидна: з одного боку — відмінники, з іншого — посередні оцінки на державних екзаменах.

М. У. Крім оцінок задовільних, як нам відомо, з наукового комунізму у вас були навіть

«двійки». Тяжко уявити собі студента чи студентку, які навчалися на істаці п'ять років і умудрилися отримати «двійку» з такої дисципліни. Як Ви можете прокоментувати подібний «феномен»?

Ф. С. Гадаю, що це, перш за все, наслідок недосконалої системи відбору абітурієнтів під час вступних екзаменів. Треба визнати, що якість набору в останні роки досить-таки низька. Але я не можу сказати, що у цьому винні лише викладачі університету, бо врешті-решт спрацьовує незадовільна якість навчання у школах. Звичайно, треба визнати, що у процесі навчання студентів — на семінарах та колоквіумах, наприклад, ми не завжди буваємо вимогливими.

М. У. Отже, мимоволі виходить от горезвісне зачароване коло: університет випускає слабких спеціалістів, які в свою чергу, прийшовши до школи, готують нам слабких абітурієнтів. Що посієш, те й пожнеш. Прислів'я, й справді, справедливе.

Ф. С. Відверто кажучи, професорсько-викладацький колектив історичного факультету не закриває очі на серйозні недоліки у питаннях якісної підготовки спеціалістів. Останнім часом ведуться активні пошуки нових засобів, які дозволили б підвищити ефективність учбового процесу: це, насамперед, самостійне написання студентами на старших курсах рефератів на актуальні теми, винесення на практичні заняття дискусійних проблем, залучення

до читання лекцій та участі у різних наукових конференціях крупних спеціалістів із різних вузів тощо.

М. У. Людмילו, нам відомо, що в студентські роки Вам довелося побувати стажером в університеті угорського міста-побратима Сегеда. Звичайно, Ви не могли не цікавитися, як поставлена підготовка істориків у наших угорських друзів. Чи є якась різниця між нашою і угорською системами навчання?

Л. С. Безперечно. Перш за все, у угорських студентів ми відзначили більшу відповідальність у ставленні до своїх безпосередніх обов'язків. Там вражає самостійність студентів у науковій роботі, яка, між іншим, починається з молодших курсів. На мій погляд, у нас надто надмірно опікують студентів, особливо коли пишуться курсові роботи тощо.

М. У. Очевидно, така метода пояснюється прагненням навіть слабого студента привести до фінішу. Але подібна практика виховує у студентів нахлібництво чи байдужість. У всякому разі, до самостійності та ініціативи таким шляхом не приведиш.

Л. С. Так воно, загалом, і буває.

М. У. Якої думки з цього приводу викладачі?

Ф. С. Не погодитися з Людмилою тяжко. Ось і на державних екзаменах цього року члени комісії одностайно відмічали, що більшість студентів не спроможні самостійно ув'язати

здобуті теоретичні знання з політичною дійсністю сьогодення. А це — ніщо інше, як наслідок ще не позбутого формалізму в методиці викладання суспільних наук.

Між іншим, 19 червня цього року на історичному факультеті відбулися відкриті партійні збори, присвячені обговоренню установчих рішень квітневого Пленуму ЦК КПРС. Завідуючі кафедрами, які виступали на зборах, принципово і самокритично говорили саме про недоліки в існуючій системі підготовки істориків. Зараз ми замислюємося над тим, який конкретно вклад може внести наш факультет у справу реалізації реформи середньої школи. Ми сподіваємось, що сьогоднішні випускники, у тому числі і Людмила, наприклад, повинні зробити особистий значний внесок у справу корінного поліпшення підготовки університетом спеціалістів для нашого народного господарства, освіти, тощо.

М. У. Отже, Людмילו, як бачите, на Вас покладають великі надії. Не підведіть.

Л. С. Дякую за довір'я, але хочу додати, що нам, майбутнім фахівцям вищої школи, необхідно більш повно і творчо сприйняти кращий досвід, накопичений нашими старшими колегами, викладачами університету. Без такого наслідування не можна серйозно сподіватися на успіх у будь-якій справі.

М. У. То ж ні пуху Вам ні пера.

Бесіду вів
М. УСПЕНОВ.

ОДЕСЬКИЙ ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ

на 1985—1986 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

УНІВЕРСИТЕТ готує висококваліфікованих спеціалістів, теоретично і практично підготовлених для роботи в вузах, наукових установах, в середніх школах, в різних галузях народного господарства.

Університетську освіту можна здобути шляхом денного, вечірнього і заочного навчання.

Університет приймає на такі факультети і спеціальності:

а) НА ДЕННЕ НАВЧАННЯ: механіко-математичний (математика, прикладна математика, механіка); фізичний (фізика, астрономія); біологічний (біологія, фізіологія, зоологія і ботаніка); геолого-географічний (географія, гідрогеологія і інженерна геологія); хімічний (хімія); історичний (історія); філологічний (українська мова і література, російська мова і література); романо-германської філології (англійська, німецька, іспанська, французька мова та література); юридичний (правознавство).

б) НА ВЕЧІРНЕ НАВЧАННЯ: прикладна математика, фізика, хімія, біологія, географія, російська мова і література, українська мова і література, романо-германської мови і літератури (англійська, німецька, французька та іспанська), правознавство.

в) НА ЗАОЧНЕ НАВЧАННЯ: математика, біологія, географія, історія, російська мова і література, українська мова і література, романо-германської мови і літератури (французька, англійська та німецька), правознавство, гідрогеологія і інженерна геологія (прийом документів з 1 жовтня по 15 грудня).

В університеті є ПІДГОТОВЧЕ ВІДДІЛЕННЯ, на яке приймаються молоді робітники й колгоспники з трудовим стажем не менше одного року за направленням підприємств, колгоспів, радгоспів, а також демобілізовані із Збройних Сил за направленням військових частин. Термін навчання на денному відділенні — 8 місяців, на вечірньому — 10. Особи, які закінчують підготовче відділення й успішно складуть випускні іспити, зараховуються на 1 курс відповідного факультету без вступних іспитів. Прийом заяв:

а) НА ДЕННЕ НАВЧАННЯ: з 1 жовтня по 10 листопада. Початок занять з 1 грудня.

б) НА ВЕЧІРНЕ НАВЧАННЯ: з 1 серпня по 10 вересня. Початок занять з 1 жовтня.

До університету приймаються громадяни із закінченою середньою освітою на денне навчання віком до 35 років, а на вечірне і заочне — без обмеження віку, які успішно склали вступні іспити шляхом конкурсного відбору, найбільш достойні, підготовлені і здібні люди, які мають позитивні характеристики. Вступники подають характеристику з останнього місця роботи, випускники — зі шкіл. Подання характеристики від командування військової частини демобілізованими із Збройних Сил СРСР не обов'язкове.

Переважним правом при зарахуванні до університету користуються особи, які мають стаж практичної роботи не менше двох років, підтверджений записом в трудовій або колгоспній книжці.

Стаж практичної роботи нараховується на початок учбового року за сукупністю, незалежно від перерв у роботі. У стаж зараховується також час перебування на військовій службі.

Для членів колгоспу стаж практичної роботи визначається на основі запису в колгоспній книжці про виробіток встановленого для даного колгоспу мінімуму трудоднів за кожний календарний рік роботи в колгоспі.

На спеціальність правознавство приймаються на навчання з відривом від виробництва особи, які мають стаж практичної роботи не менше двох років.

На заочне навчання по спеціальності біологія і на вечірне — прикладна математика приймаються особи, які мають закінчену відповідну середню спеціальну освіту, або які працюють за обраною в університеті спеціальністю.

Вступники на денне, вечірне і заочне навчання складають іспити з таких дисциплін:

На хімічний факультет — з української або російської мови і літератури (письмово), хімії (усно), математики (усно), фізики (усно).

На механіко-математичний факультет — з української або російської мови і літератури (письмово), математики (письмово і усно), фізики (усно).

На фізичний факультет — з української або російської мови і літератури (письмово), фізики (усно), з математики (усно і письмово).

На біологічний факультет — з української або російської мови і літератури (письмово), біології (усно), математики (усно), хімії (усно).

На геолого-географічний факультет з спеціальності географія — з української або російської мови і літератури (письмово), географії (усно), математики (усно), історії СРСР (усно), з спеціальності гідрогеологія і інженерна геологія — з української або російської мови і літератури (письмово), математики (письмово і усно), фізики (усно).

На філологічний факультет — українське відділення: з української мови і літератури (письмово і усно), іноземної мови (за вибором, усно), історії СРСР (усно); російське відділення: з російської мови і літератури (письмово і усно), іноземної мови (за вибором, усно), історії СРСР (усно).

На факультет романо-германської філології — з української або російської мови і літератури (письмово і усно), іноземної мови (усно), історії СРСР (усно).

На історичний і юридичний факультети — з української або російської мови і літератури (письмово і усно), історії СРСР (усно), іноземної мови (за вибором, усно).

Нагороджені по закінченню середньої школи золотою (срібною) медаллю або ті, що закінчили середні спеціальні учбові заклади і середні профтехучилища з дипломом з відзнакою, складають встановлені іспити тільки з однієї дисципліни. При складанні екзаменів (як письмово, так і усно) з цієї дисципліни з оцінкою «п'ять» вони звільняються від дальшого складання екзаменів, а при одержанні оцінки «чотири» або «три» складають іспити з усіх відповідних дисциплін. На осіб, які закінчили з дипломом з відзнакою середні професійно-технічні училища на базі середньої освіти, указаний порядок поширюється при вступі на спеціальності, що відповідають одержанню в училищі професіям.

Особи, які вступають до університету на денне відділення на спеціальності, що указані нижче, і мають в документі про середню освіту оцінки «відмінно» і «добре», складають тільки два іспити: на спеціальності «Математика», «Прикладна математика» і «Механіка» — математику (усно і письмово); на спеціальності «Фізика» та «Гідрогеологія і інженерна геологія» — фізику (усно) і математику (усно). Вступники, які наберуть не менше ніж 9 балів, звільняються від подальшого складання вступних іспитів.

ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ БЕЗ ВСТУПНИХ ІСПИТІВ В УНІВЕРСИТЕТ ЗАРАХОВУЮТЬСЯ:

а) звільнені в запас за скороченням штатів, станом здоров'я і вислугою із Збройних Сил СРСР, органів Комітету державної безпеки при Раді Міністрів СРСР, органів міністерства внутрішніх справ, офіцери і військовослужбовці надстрокової служби, які мають закінчену вищу військову освіту, а також незакінчену вищу військову освіту, або цивільну освіту, незалежно від часу звільнення в запас і від курсу, на якому вони навчалися, — на перший курс і наступні курси;

б) після проведення співрозмови учителів (викладачів), вихователів та майстрів виробничого навчання, з середньою спеціальною освітою і стажем педагогічної роботи не менше одного року, направлені органами народної і професійно-технічної освіти на навчання без відриву від виробництва на педагогічні спеціальності;

ПОЗА КОНКУРСОМ, при одержанні позитивних оцінок на іспитах, зараховуються:

а) звільнені в запас із Збройних Сил СРСР, органів Комітету державної безпеки при Раді Міністрів СРСР, органів Міністерства внутрішніх справ, офіцери і військовослужбовці надстрокової служби, які мають закінчену середню освіту, незалежно від часу звільнення в запас, а також військовослужбовці, звільнені з дійсної військової служби і направлені в вищі учбові заклади за рекомендаціями військових частин;

б) направлені трудовими колективами у вузи на навчання з відривом від виробництва відповідно постанови Ради Міністрів СРСР від 18 вересня 1959 р. № 1099 (додаток 9);

в) особи, які закінчили спеціальні учбові заклади і середні професійно-технічні училища з дипломом з відзнакою або відпрацювали за отриманою професією (спеціальністю) установлений строк при вступі на відповідні спеціальності;

г) особи, які закінчили середні спеціальні учбові заклади або професійно-технічні училища і працюють за отриманою спеціальністю (професією) і направлені трудовими колективами на навчання без відриву від виробництва за цією спеціальністю у відповідності з Постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР від 3 вересня 1966 р. № 729 (додаток 11);

д) особи, які мають почесні звання заслужених працівників галузей народного господарства, заслужених раціоналізаторів, а також автори використаних у виробництві винаходів;

е) особи, які поступають на педагогічні спеціальності за рекомендаціями педагогічних рад шкіл, середніх професійно-технічних училищ, середніх учбових закладів, органів народної освіти, трудових колективів, районних комітетів комсомолу (додаток 10).

ЗАРАХУВАННЯ НА ОСНОВІ КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ:

А. НА ДЕННЕ НАВЧАННЯ:

1) особи, які мають не менше двох років стажу практичної роботи, а також звільнені в запас військовослужбовці, що прослужили на військовій службі не менше двох років;

2) особи, які не мають стажу практичної роботи або мають стаж менше двох років.

При цьому в першу чергу зараховуються:

— ті, які направлені на навчання за рахунок підприємств та установ;

— на біологічні спеціальності — ті, які постійно проживають у сільській місцевості і мають стаж практичної роботи за обраною в університеті або спорідненою спеціальністю;

— на педагогічні спеціальності — ті, які постійно проживають в сільській місцевості.

Б. НА ВЕЧІРНЕ І ЗАОЧНЕ НАВЧАННЯ:

1) в першу чергу особи, які працюють по обраній в університеті або спорідненій спеціальності, якщо вони працюють за цією спеціальністю не менше шести місяців, звільнені в запас всі військовослужбовці, а також направлені у відповідності з Постановою ЦК КПРС та Ради Міністрів СРСР від 3 вересня 1966 р. № 729 (додаток 11).

2) на місця, які залишились, зараховуються вступники, характер роботи яких не відповідає обраній в університеті спеціальності.

Вступні іспити проводяться за програмою середньої загальноосвітньої школи.

До заяви додаються такі документи: 1. Документ про середню освіту (оригінал). 2. Характеристика для вступу до університету. 3. Завірена адміністрацією підприємства чи установи виписка з трудової книжки (для тих, хто працює). 4. Медична довідка (форма № 086у). 5. Шість фотокарток розміром 3х4 (без головного убору).

Паспорт, військовий квиток або приписне свідоцтво вступачий пред'являє особисто, прибавши до університету.

Особи, які закінчили учительські інститути або республіканські, крайові і обласні партійні школи, що прирівнюються до них, замість документа про середню освіту подають в оригіналі диплом (посвідчення).

Зараховані на навчання з відривом від виробництва зобов'язані до початку навчального року подати в оригіналі документ, що підтверджує стаж роботи.

ЗАЯВИ ПРО ВСТУП ДО УНІВЕРСИТЕТУ ПРИЙМАЮТЬСЯ:

На денне навчання — з 20 червня по 31 липня, на вечірне і заочне навчання — з 20 квітня по 31 липня; на спеціальності гідрогеологія і інженерна геологія — з 1 жовтня по 15 грудня (заочне навчання).

СТРОК ВСТУПНИХ ІСПИТІВ:

На денне навчання — з 1 по 20 серпня, на заочне і вечірнє навчання — в два потоки: з 1 по 20 червня і з 1 по 20 серпня; на спеціальності гідрогеологія і інженерна геологія — з 1 по 31 серпня.

Місце складання іспитів — м. Одеса.

Строк зарахування до складу студентів: на денне навчання — з 21 по 25 серпня, на вечірне і заочне навчання — з 21 по 30 серпня.

Університет має гуртожитки і їдальні.

Заяви і всі необхідні документи надсилати поштою або подавати особисто в приймальню комісію університету на адресу: м. Одеса, вулиця Петра Великого, 2.

ПРОСТО ЕПІЗОД

Спало на думку написати про один епізод із мого життя, про який, відверто кажучи, я згадав випадково. Але все по порядку. Чи доводилося вам бувати в головному корпусі університету на Петра Великого? Тоді ви не могли не звернути уваги на

годинник, який висить над середньою площадкою сходів. Під годинником — великий глобус.

В 1941 році під час бомбардування порту і центральної частини міста, коли поблизу роздавалися особливі сильні вибухи, будівля

здрігалася, від чого глобус зрушився з місця і впав на площадку. Звичайно його було пошкоджено, він теж постраждав від війни.

Потім, після звільнення Одеси від фашистських окупантів, почалася відбудова університету, і автору цих рядків запропонували «підлікувати» поранений глобус.

З трьох ніжок, на яких тримався глобус, уціліла

лиш одна. Довелося виготовити ніжки, яких бракувало, ліквідувати пошкодження поверхні глобуса, заново пофарбувати його, щоб все було, як до війни. З допомогою товаришів поставили глобус на його постійне місце.

Минуло чимало років з того часу, і тільки тепер я зрозумів, що значило для нас, радянських людей, повернення звичних нам ре-

чей на їх давніші місця. Тим самим ми ненаць говорили невидимому противнику: «Так буде завжди, і ніякій ворожій силі не вдасться стерти нас з лиця землі».

Л. КЛІМЕНТОВ,

Наступний номер газети вийде у вересні ц. р.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).